

Det samiske folkets stemme

Taler

Harald 5

Dato

11 oktober 2017

Omstendigheter

Åpningen av det 8. Sametinget

- 1 Jeg hilser Sametinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for det samiske folk og for vårt fedreland.

I år markerer vi 100-årsjubileet for det første samiske landsmøtet.

- 5 Den 6. februar 1917 i Trondheim møttes representanter fra store deler av Sápmi, for å diskutere det som da var aktuelle samepolitiske saker.

Hundre år etter ser vi at flere av sakene er gjenkjennbare også i dag, slik som spørsmål om utdanning og samiske næringer.

- 10 Som folkevalgte representanter har dere i Sametinget et ansvar for å bringe arven fra dette første samiske landsmøtet videre.

Sametinget har en helt spesiell oppgave: Sametinget representerer ett folk - samene - Norges urfolk.

- 15 Sametinget skal målbære det samiske folkets stemme. Dere er gitt et viktig ansvar for at denne stemmen blir tydeliggjort, og hørt, når politikk skal utformes. Samtidig har Sametinget en viktig rolle som dialogpartner for norske myndigheter - og som konsultasjonspart i saker som berører samiske interesser. Prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget har nå fått virke i 12 år.

Konsultasjonene utfordrer myndighetene og Sametinget til å finne gode og konstruktive løsninger sammen.

Friheten til å velge hvordan man lever sitt liv er en viktig verdi i vårt samfunn.

- 25 Hver og en av oss har et ansvar for at denne friheten oppleves som reell. Som voksne påhviler det oss et ekstra ansvar. Hvordan vi snakker med og om hverandre, har innvirkning på barna og ungdommene våre.

Det er vår oppgave å støtte opp om unge som deltar i samfunnsdebatten.

- 30 Det er også vi som bærer ansvaret for å gi de unge rom og trygghet til å ta egne livsvalg.

Jeg har et håp om at vi kan gi samiske barn og unge trygge rammer til å uttrykke sin kultur og sitt språk.

- 35 De samiske språkene er kulturbærere, og viktige i videreføringen av samiske verdier og kunnskap mellom generasjonene.

Når samisk språk og kultur har en naturlig plass i nærmiljøet, i barnehagen og i skolen, har samiske barn de beste forutsetningene for å kunne utvikle sin identitet.

- 40 Jeg ønsker å gi honnør til alle foreldre, og til de mange ildsjeler, som legger ned stor innsats for de samiske språkene hver dag.

Innsatsen som dere bidrar med, er uvurderlig.

Den er avgjørende for at samisk språk blir brukt til daglig, når barn og ungdom snakker med sine besteforeldre, tanter, onkler, søsken, søskenbarn og venner.

- 45 I Norge skal vi være stolte over at det snakkes samisk under idrettsarrangementer, i kulturskolen og barneteater, i ungdomsklubber og andre steder der unge treffes.

At mange unge nå også velger å bruke samisk på sosiale medier, gir håp for fremtiden.

50

Levende - og levedyktige - samiske språk og samisk kultur er også et kollektivt ansvar. Her har både Sametinget og staten viktige oppgaver.

Norge som nasjon har en plikt til å sørge for at samiske barn får et tilfredsstillende undervisningstilbud, i og på samisk.

- 55 Det er i barnehagene og i skolene vi legger grunnlaget for livskraftige samiske språk.

Som velferdsstat har Norge et ansvar for å legge til rette for gode

- 60 velferdstjenester, også til den samiske befolkningen.

En verdig og likeverdig eldreomsorg forutsetter at eldre blir møtt med forståelse og respekt for sin kulturelle bakgrunn.

- 65 I årene fremover vil det derfor være viktig å ha nok samisklærere i skolene - og god samisk språk- og kulturkompetanse i helse- og omsorgssektoren.

70 Dette er felles utfordringer, som både Sametinget og statlige myndigheter har fokus på i sitt arbeid.

Samer er som folk flest; forskjellige.

Samer kommer fra ulike deler av landet, med hver sin helt spesielle historie - og med sin egen personlige erfaring og forståelse av seg selv.

75 Til sammen utgjør dette mangfoldet det samiske folk.

Som representanter valgt av og for det samiske folk, er dere gitt et viktig mandat.

80 Sametingets arbeid for de neste fire årene imøteses med store forventninger. Jeg har tillit til at dere vil løse oppgavene som ligger foran dere, til beste for det samiske folk.

Jeg ber Gud velsigne Sametingets arbeid og erklærer herved det 8. Sametinget for åpnet.

85

Kilde

slottet.no

Emner

Sameting, Urfolk, Åpningstale

90

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/det-samiske-folkets-stemme>

95

100

105